

**TAŚMA FILMOWA NR:
ZMIKROFILMOWANO DNIA:
ARCHIWUM ŻYDOWSKIEGO INSTYTUTU HISTORYCZNEGO**

Zespół # 226/ Utwory Literackie

RG# 226/ Collection of literary works. 1939 - 1960

Sygnatura i opis zawartości jednostki / Call Number and content of the file

321. Zysman (Zisman) Dawid

- "Rumkowski Litzmannstadt Geto 1943"
- „A bildl in lager“
- „West lachn“
- Listy Zysmana z Toronto do Folks Sztyrne [część treści stanowią utwory] (z kopertą)

Opis: 1954 Toronto - org., [getto Litzmannstadt, Buchenwald] odpis powojenny, rkps, mps, jidysz, j. ang., luźne, s. 45

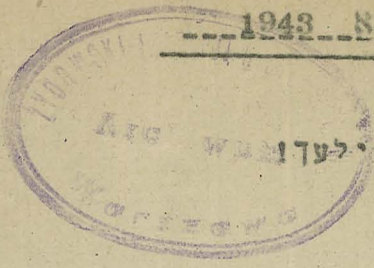
ŻYDOWSKI INSTYTUT HISTORYCZNY
im. Emanuela Ringelbluma
ARCHIWUM
ul. Tłomackie 3/5, 00-090 Warszawa
tel. 022 827-92-21. tel./fax 022 827-83-72

Utwory literackie

Sygn. 226/321

~~W-594~~

רומקאווסקי לי צמאנשטאט נעמא 1943

אז, רומקאווסקי ^{מלך} איז היינט לוטטיק פריילעדן ^{אז}
ווייל א געמאהאט ער אייך געמאכט
ער איז קיינער ביי אייך יידן, סא זייט שוין
צופרידן.

קוקט ווי דאס געמא' לע קלאפט
געלע בענדער און מונדירן, גענערעילער, אפיצירן.
שטיוול פארדירן אין דער גאס
כ' סיי ל סאלאנען אז בייראם.
ביי מיר איז היינט יעדער זאט
קוקט ווי דאס געמא' לע קלאפט
כ' פאר אין קאטש מיט ווייסע פערד
פאר מיר ביקס מען זיך ביז דרערד.
דאס האב איך אליין געוואלט.
קייין שאלות זאלט איר מיך נישט פרעגן
אז כ' וועל וועלן, וועל איך געבן
נאר איין זאך הארכן מיך איר זאלט
כ' שווער ביי מיינע גרויע האר,
אז אין נאך א פאר יאר
וועט אין געמא זיין, ווויל און פייין.
כ' וועל אייך טיילן מעל און צוקער
ס' וועט ווערן פעט און דיקער
אדער קיינער וועט דעמלט נישט זיין
דאס געשריי פון געמא קיינער וויל
נישט הערן.

W-49

לעבעדיקע מחים אין דער גאס, סרעפיס שלעפן
מידע פיס
אין געמא ס' לעבן אזוי מיאזעס, מענטשן זיינען
שוואך און בלאס.
ווען דאסשפיל וועט זיין צו ענדע
פערציילן א לעגענדע, פון געמא הונגער שרעק.
סרעפיס מאכן געוואלטן, זיי קענען שוין מער
אויסהאלטן.
ווען געמא צו זיי אן עק.
און די שטיוול גלאנצן, זיי לאכן און זיי
סאנצן.
אין געמא ס' לעבן ס' איז זיי ווויל און פייין.
מען קרינט סאלאנען און בייראם.
מיר אלע זיינען זאט
קוקט ווי דאס געמא' לע לעקט קלאפט.

דוד זימסאן

מאנאט גרעג 1943

595

א בילדל אין לאגער

W-49

שטיל פונעם פיינאכט, אויפן געלעגער ליג איך אונזער אטע
טראכט

אויסגעטראטע פונעם מער, לאנג אויסגעצויגן.
פארלאשענע אויגן, פון שרעקליכע ליידן, שטיל אלץ
סוט שווייגן.

פון מידקייט די הערצער קלאפן וואס מער, מער,
אטעמען זיי שווער, שווער,
נישטא קיין כוח'ס אויסצוהאלטן מער
און אונזער פאל איך אויפן בעט
אם, זע איך ווי כ' ניי שוין ניי, פון הויז
צו הויז

שטוב צו שטוב, די נאנצע גאס אדורכגעלאפן, ענדליך
געטראפן

איך עפן אויף די טיר, ווי אמאל פריער, כ' זעי אין מאטן, ברידער
ווי אמאל ווידער.

כ' שריי מאמע, א מאמע מיר זיינען צוזאמען, איבער
סיין בעט אויף די וואנד הענגט סיין הארפע.
כ' שטרעק אויס די האנט, הייב און צו שפילן, אך ווי
גליקליך כ' טי זיך פילן.

עס באדעקט מיר א נאסער שווייס אט ווערט מיר
קאלט און הייס

וואס איז געשען זיא א חלום גענוגען, די קלאנג
איז נישט פון סיין הארפע.

ס'איז פון טראכטייט אטינאל אויפשטייגן צו די
ארבעט.

טא יאנג זיך די קנעכט, מענטשן אן רעכט
פון גליק און פרייד פארגעסן שוין לאנג, ווייל
זייערע נאענטסטע געשטארבן.

פארשיקט אדער קראנק, דער גוירל זייערע פיינעסער
ארום אלץ איז שווארץ

מען מיז ליידן אונז און שווייגן ס'איז שווער
אויפן הארץ

סא וועט זיי אייביק זיין זייער מיסונג וואסער
סיט ברויט.

אזענס צען טאג א ברויט.

און פייט פערטיילן אנגעשטרענגטע בליקן אלץ
סוט קיקן

און דעם געט ארויס א שפרינג, עפעס אונדז
אין דיין סאמעס מאמע, אויפנארן ווילסט דו מיר
סטחמא

דו שנייד אויף סימן מעסער, די פארציע איז
פיל גרעסער.

לאנג וועט נאך דארן, דו זאלסט מיר גענארן
א צווייטער א דריטער

שלאגט זיך וועגן פיסער
איינער אין צווייטן סוט אריינגאנגן
מען סוט זיך שלאגן

דאס מאכט אלץ הונגער, הונגער דארך הונגער, סענטשן
חיזח טוען ווערן

דורך הינגער מענטשן הייבן אן צו קלערן
הונגער ברעכט אייזן

הונגער וועט די וועלט פון שקלאפונג אויסלייזן.

152

~~Handwritten signature~~

אקטואליזירט דורך

וועסט לאבן

רויז זייטסאן.

W- 49

די סאטע וואס האט ס'דערציילן
זי שטייט פאר דאס פריערע;
דערפאר איז דאס פריערע פאר דאס
עלעמענטאריע פאר דאס פריערע.
ווען ב'טו ווערט דערפאר דאס פריערע
ס'ווערט דאס פריערע פאר דאס פריערע.

וועסט לאבן, וועסט לאבן, אפרישעלע וועסט לאבן,
איך האב א סאטע פאר דאס פריערע;
ס'ווערט פאר דאס פריערע;
וועסט לאבן פאר דאס פריערע;
וועסט לאבן פאר דאס פריערע.

} 2'0

וועסט לאבן, וועסט לאבן, אפרישעלע וועסט לאבן,
איך האב א סאטע פאר דאס פריערע;
ס'ווערט פאר דאס פריערע;
וועסט לאבן פאר דאס פריערע;
וועסט לאבן פאר דאס פריערע.

} 2'0

וועסט לאבן, וועסט לאבן, אפרישעלע וועסט לאבן,
איך האב א סאטע פאר דאס פריערע;
ס'ווערט פאר דאס פריערע;
וועסט לאבן פאר דאס פריערע;
וועסט לאבן פאר דאס פריערע.

} 2'0

ב'יוזעל לאכאן, ב'יוזעל לאכאן, סאטעליע, ב'יוזעל לאכאן,

אבער דער זאך איז דאס זעלבע, ס'איז דאס זעלבע.

ק"ו }
ק"ו

ווען עס וועט ווידער זיין פאר אונדזערע פיינדן

דאסעלע וועט זיך לאכאן און וויינען.

אלע: " מיר לאכאן, מיר לאכאן, מיר אלע וועלן לאכאן,

ווייל עס איז דאס זעלבע, ס'איז דאס זעלבע.

ק"ו }
ק"ו

די זון זי ווארפט שוין סטראלן "

און דערם שוין זיין פונקטן -

ס'זאלן זאלן זיך לאכאן מיר מיט פריידן

W- 49

154/428

155

6
5

געטא.

ווער גייט אזוי שפעט ביינאכט
 ווען טירן טויערן זענען פאריגלט
 ווער לידט פון א סך, ווען דאס טויל איז פארזיגלט
 עס ציטערט די גארע וועלט מיט א ציטערדיקע פירן
 עס הערט זיך קרעכצן שטילע מיט א באהאלטענעם געוויין.
 אין אירן שטוב איז פלוצלונג געשטארבן א פינף יעריק קינד.
 געשטארבן: א מלחמה קרבן. אין א ציטער שטוב איז שוין
 אויפגעהערט דאס קרעכצן פון פאטער און אלטן,
 ווען מען גייט צו שוין א קאלטן
 געשטארבן א מלחמה-קרבן.
 און דאס טויל, האט האט אזוי שוין געוונגען
 הינט שטערבליך קראנק אויף לונגען.
 געטא שווארץ היי די נאכט געטא האט האט פון אונז געטאכט.
 געלע לאטעס דראסן בריוון: ס'הארץ טוט קלעמען און טרערן שטיקן
 סא פארוואס דו הונגער, נוים.....
 און די מיניסטארן הערן
 האט זי טוען באפעלן ארויסגעבן.
 איר זייט איצטער זאט, איר זייטס זייט פון קיין נוים
 הייל איר האט אייערע זשמות פארקויפט
 און מיר ליבן נאך אין ריען
 און זאמלען די בלוטיגע זעהן
 און ווען ס'העט קומען די צייט
 העלן מיר זיין גרייס
 און א שריי טאן: איר עקלאפטע בריות
 אין אויסגעג האבן מיר פאר אידן;
 גרויסע חליות

ליצמאנשטאט-געטא 1943

155/428

156

ליצמאנשטאט-געטא, 3. סעפטעמבער 1943

אז'יע...

אין א קליין שטיקעלע אויף מיטאנשטאט געטא
 ווען ס'רעגנט איז אין די שטוב זאט.
 הונגעריק, נישט דערגעסן צו די זעט, די מאמע שטענדיק קראנק, ליגט אין בעט.
 פארטריבן אונז אין געטא און מען זעצט לעבט אויף פינפאונדענציק ברויט
 א דיעסע.
 דער קאמף מיט יידן דעם ציל דערנרייבן,
 געלע לאטע איז דין צייכן.
 געטא שווארץ היי די נאכט: געטא, האט ס' האטט פון אונז געטאכטן
 שטענדיק פירן, אימער שרעק, ווען געמט צו דעם אן עק?
 אין די גאסן איז הינט א יום-טובדיקע שטימונג

4
6

אין די שטובן א היט טישטוך בעל'נט, אבער עס איז נישט הי אמאל די פרייד.
 די מאמע ביי ליכט צינדן היינט
 און זאגט צו מיר: זון מינער, צי היטט האס ס'איז היינט?
 ערב יום-כבוד צום דאחנען גיי. איך גיי פון שטוב ארויס, כ'כליב שטיין,
 ווהיין זאל איך גיין?
 לויבן דעם גאט, האס האס צו דעם צונעלאזט?
 א הערלעכע מעפטעמבער-נאכט. די לבנה איז אין פולן פראכט.
 איך שטיי און פראכט. עס זע איך פיל באקאנטע מענטשן.
 אט זע איך אין טאטן, אין אלטן, האס פוט מיך בענטשן,
 אט זע איך ידן איינגעהילט אין סלייחים,
 אט זע איך קברים פול מיט יידישע מהיט.
 איך קוק הער א ציטערדיקע שטילע שטימע: כל נדרי,
 די לידן פון די שפאנישע אינקוויזיציע,
 די לידן פון טאטוס זידן! און היינט אין 20-טן יארצונדערט איז בעטער?
 איז דאס אכזרי'זחקייט נישט פיל גרעסער.
 עס שטייט פאר מיר דאס בילד: פון פאר צוויי האבן,
 איך הער שטונע היילד: ס'בלוט היינט פון אין מיר צו קטבו,
 איך זע די ס לויפן פון פרויען מיט קינדער,
 הי זיי יאגן זיך בעשטינדער.
 העלכע גאט נישט היינט? זאגט מיר יונגעראן-
 לויפט א פרוי מיט א קינד ביי די כרוסט און היינט.
 די העגן זענען ארום פארשטעלט,
 הייל עס איז ארומגעשטעלט מיט יידישע פאלציי, זעלנער
 מיט בייסטן אלע גאטן: און מען פירט אלע ארויס אויפן פעלד,
 אין רייען הערן מענטשן אויסגעשטעלט

און דאן באהייזט זיך דער לויטענאנטיג מיט די ווייטע הענטשן,
מיט א שטעקעלע אין דער האנט. אין אים ליגט דער בורל
פון סויזנמער מענטשן. גייט און ציילט: איינס, צוויי
לעב פריי, שטארב וועק פריי. האט זע אייך, הי עס פאלט צו זיינע פייס
א פרוי און בעט: בעסטער הער, נעמט זישט צו מיין קינד,
בעסער מיך שייט. בעלאכט זיך דער לויטענאנטיג, מיט די ווייטע הענטשן,
אין אים ליגט דער בורל פון סויזנמער מענטשן,
און גייט א בעשרי: "נעמט וועק דאס שייט, דרעקן"
אין האגאנען פלאטבירט, ווערן יידן וועקגעפירט.
אין האגאנען ס'דושבעקייט איז זייער גרויס,
פאר אביסל האסער גייען מענטשן אויס.
א מאסע בעזענעט זיך מיט איר קינד: נעמיגט דיך אין א לאנגן קושן,
און איצטער, אצינד. עס גייט דער צוג,
עס רוישן די רעדער און עס פרעגט זיך יעדער, ווהיין?
שוין דער דריטער טאג, הי עס שלעפט זיך דער צוג.
ענדליך בלייבט ער שטין, יעדער לויסט צו צו דעם פענסטער,
האט ס'איז מיט ברעסער פארהאקט, און מען פראכט;
הו זענען מיר? סרעבלינקען סרעבלינקען?
סרעבלינקע, הארט פאר יעדן ייד א נומ ארט, הער ס'מומט אהין
דער בלייבט שוין דארט, פארבלייבט שוין אייביק.
ענדליך עפנט די טיר א יונגער אפיציר.
בעסטער הערן הויבן אן אלע, צו שרייען: האסערן האסערן
האט הייל מען פון אונז מאכן?
ער מוט זיך צולאכן און גייט א סאך מיט דער האנט:
- איר באקומט היר אייער פאטער-לאנד.

און הידער זעעלט מען מענטשן אויס אין פינף גלידער,
און עס באהיזט זיך דער לוימענאנט מיט א זעקעלע אין די האנט,
מיט די הייסע הענטשן, אין אים ליגט דער גורל פון טויזנטער מענטשן.
גייט און ציילט 46, 47, 48. ערשמע גרופע, פינף מינוט צייט
צו אויסציען און צו באדן גרייס. יעדער באקומט א שטיקל זיף
מיטן אויסשריפט ריף, כדי צו האטן זיין גוף.
מען גייט ציין גאנצבאר אריין, און מען טראכט מען גייט אריין,
אבער הער העט פון דארט ארויס, און פון גאז הערן מענטשן
זאפארט שטיף און באלד הערן די יללות גרויס: "שמע ישראל".

אין ביורא, הער האופטמאן, איך מעלדע געהארכנאם,
באפעל אויסגעפירט: אין היינטיקן טאג אומגעטראכט 20 טויזנט יידן.
גוט, מאקסן ביסע זעצן זיך און מאך א שנאפט.
און אזוי גייט דער צוג אין שרעק און מורא,
הידער נאך א טראנספארט: פרישע סחורה!!!
אך גרויסע העלט, ציטיליזאציע, הארץ אונזער געהיין
צי העט אזוי אייביק זיין?
עס זאגט יעצט א פארבליבענער ייד,
כאטש ערשעפט און מיד,
עס גייט נישט דורך אזוי גלייך,
פיר העלן זיך רעכענען מיט אידן,
און הען ס'העט מומען נאך די מלחמה,
העלן מיר נעמען אין איך נאכהן

רעוואלוציע.

סס טא ווערמאכט
פארדן עס קלאפט בייטאג ביינאכט.
דויטשלאנד ערהאכט, זיג הייל הייל זיג, אימער נאר קריג.
ערשטן טעטיגעמבער אן ספק, להלומין
נישט געהאלט פוילין אפטרעטן מיט גוטן
מלחמה, באמבעס מאנקען מאשינען-געווער
אעראפלאנען האט מער אלץ און מער און גוטס, האט איר געהארן
געשאסן דורך מדיעריס און ארבעטער-הענט
מיט פיער פארברענט.
און היידער עס קלאפט באמבעס, מאנקען, מאשינען-געווער,
אעראפלאנען האט מער אלץ און מער.
און היידער עס קלאפט בייטאג, ביינאכט, ביינאכט און בייטאג,
נאך הארשע מען יאגט:
שימט געהערן פיער מערן מער און זיך
הארשע העלדיש פארטיידיקט זיך
טויזנטער ס'לעבן אהעטגעגעבן
געטוהט זיך הארשע אונטערגעבן.
און ווען די בעסטעס זענען דארט אריין
פארואנדלט איר געהארן איר לייך און פייך.
אך הארשע ראגע, אמשינאג
ס'בלוט טוט איר טיר זעצן
און איר העל איר קיינמאל נישט פארנעטן.
א געלויף, א געפלוין ווהיין
יעדע סאמע זוכט איר זון: אלטע פרויען
קינדער פון שול
פויטע הרובים אן צאל: פארנאסן פארנען?
און די בעסטעס טוען אזוי לאכן
ווען זיי אלטע ליים מיט באגנעטן שפעכן.
פריילעך, צופרידן, דערדרעט אזוי פיל יידן,
פארנאסן פארנען?
אך בארמארישע צייטן? פויטע, הרובים פון אלע זייטן
פארנאסן פארנען?
אימער נויט קיינמאל צו זעט קיין ברורים
אין רעגן, אין קעלטן שלאטן אין צעלטן.
טאג איר אטג אויס בויען מוז
איר יעדער איר פארפליצט פון שמוץ און לייז,
פארנאסן פארנען?
היראפאז צי הייליזאציע, שריי
ברויט אין מלחמה ענדלאנד, אמעריקע, סערקיי
ראטן-פארבאנד דעם פאשיזם שמעלט צו דער האנד,
איר מוזט איר צוברעכן
מיט באגנעטן איר ז דורכשטעכן.
אין יעדן לאנד קאכט און זירט
פאשיזם גענוג
פראלעטאריער פון לעטארן מסי אויף?
צו אונזערע לייך טעם טוז קומען א סוף,
ארט פון זיך די קייטן?
א נייע וועלט, נייע צייטן?

אָנעק מיט קוילן, באַנעטן, אַמוניציע!
אײן געשרי:
רע-רע-רע-ווא-ווא-ווא-ווא!

גערליץ, 1948

157/422

158

בוכהאלד.

מיטמאך 4.6 שוין דער צווייטער טאג, היי די ארבעט איז געשפערט,
האטט עפעס נייעס געהערט? יעדער איינער איז פול מיט מוז,
הייל מען זאגט, אז היימאר, ערפורט,
און א גאנצן טאג שטייט מען ביי די מאפע און מען מעסט
היפל קילאמעטער פון אסט און פון וועסט
..... פון האנען קומען צו אונז די געסט,
מען פארבעטט, כאטש ס'מיטאג איז שיטער. עס זאגט א צווייטער, א דריטער,
אז נאך די נאכט זענען מיר אויסגעריכט.
דער הייל גייט ארום א קלאנג: אז יידן גייט מען עוואקואירן.
שלעפן זיך העפטלינגע איבער גאטן, צווייט, צושפרייט
און כסדר ווערן זיי אהעקגעלייגט: דורך סס-אישע, נאצישע באנדעס,
ווערן געיאגט מיט באנעטן און רוט און די שטייגער ווערן רויט פון כלום,
און אזוי טוט יעדער זיין נורל ערווארטן.
אבער ביי פיל פאלט א געדאנק: אויסבאהאלטן!
האט וועט זיין, זאל זיין, אויף טראנספארט נישט גיין.
איינער קראנק, דער צווייטער באקומען א פעלער,
ליגט באהאלטן ערגעץ אויף א בוידעם צי אין קעלער,
און יעדער טוט נאר קלערן:

מיט האט זיך צו דערנערן? צי וועט מען אויסגעלייזט ווערן?

ליג איך אזוי אונטערן באראק, סוף אין ליים, דאס איז מיין בעט, דאס איז מיין
היים

איך האבן שוין פארנעטן, ווען האב איך ס'לעצטע מאל בענעטן.
 לייג איך. צו באהאלטן, איינער ליבט אויפן צווייטן,
 עס מוען שוין זיין די זימן און דער מאגן ציט זיי א ביזער, ביזער שלאגן,
 שטינדלעך, שטינדלעך פאר די אויגן פון נישט עסן אזוי לאנג.
 צו האט געבוירן? כ'בין דאך הזנערדיק, געפרוירן. ליבט מען אזוי אין די
 לעכער. באהאלטן, נישט דערשלאפן, נישט דערנעטן אויפן בארג מיט
 און יעדער פראכט, צי מען מוטשעט זיך נישט אומזיסט. און ווער זייט האט די
 נאזישע באנדעס וועלן מיט אונז אויף ענדע טאכן, הייל דא שמועסט מען
 פארשידענע זיכן, אז אין די לעצטע מינוט וועלן זיי
 פון אונז נישט פארנעטן, זיי וועלן די באראקן אונטערציינדן, אויפברייסן,
 אדער ביסיקע הינט וועלן זיי אויף אונז אנרייצן.
 11 אפריל, מיטמארגן? זיי לאנג נאך,
 מיר לייגן דא שוין א גאנצע נאך.
 דאס קלערן הייסט איבער א פינג מינוטיקער אלארם.
 דאס איז א צייכן: אז זיי שפייצן פון אמעריקאנער טאגן
 צו אונז דערנרייבן.
 און די מענטשן קראנקע, שוואכע, קוים האט קריכן
 האבן ביז איצט געקענט,
 לויפן מיט א מאשין-געווער אין די הענט,
 אין קולט בוכהאלד, וו סוויזנסער מענטשן זענען
 געהארן איינבערגרייס,
 ווערן דורך געוועזענע העפטלינגע מיט געווער סם-לייט געפירט.
 פאראייניגטע פון אלע נאציאנען העפטלינגע
 פאריאנן די נאזישע באנדעס, צווישן די צווייטן
 און איבער דרעסאפאריזם קוימען, וו מענטשן זענען אהעם מיט רויך
 פלאסערט א רויטע פאן און א שטערן הויך.

11.4.45, בוכנהאלד

איבערגעשריבן: ב. קפלן

13

Berenson
Thurs

TORONTO ONTARIO
SEP 14
7:30 PM
1959
CANADA

Lydowski Instytut Historyczny
Warszawa
ul. Ben. Sierczewskiego 2
POLAND

AEROGRAMME
AIR MAIL · PAR AVION

← SECOND FOLD HERE — PLIEZ ENSUITE ICI →
SENDER'S NAME AND ADDRESS — NOM ET ADRESSE DE L'ENVOYEUR

D. ZISMAN
266 WYCHWOOD
TORONTO, CANADA

NO ENCLOSURE PERMITTED — NE RIEN INSÉRER

Wpłynęło do: 22. IX. 59
Oproczono: 812
L. dz.

W-79

↑ FIRST FOLD HERE — PLIEZ D'ABORD ICI ↓

984
7-8-59

Toronto July 30 - 59 14

ר.א. ה. רעזניצקי
 קוויבא (קוויבא) מן סטאטוס אנטי-סאמיט / ריפ
 מלחמה / מלחמה / מלחמה (מלחמה)
 צווישן צען לענדער פון צענטראל און מערב אייראפע
 פון יוד טעקראניא פון פענסילבאניע (צו צווייטן)
 דעצאמבער יוד מן מאק אונטער : : צוויי טעג
 גאנצע וועלט
 יעדע
 באוואוסט

האט מן אונטערשיידט מן אונטערשיידט מן אונטערשיידט
 מן 1945 האט מן אונטערשיידט מן אונטערשיידט
 מן אונטערשיידט מן אונטערשיידט מן אונטערשיידט
 מן אונטערשיידט מן אונטערשיידט מן אונטערשיידט
 מן אונטערשיידט מן אונטערשיידט מן אונטערשיידט
 מן אונטערשיידט מן אונטערשיידט מן אונטערשיידט
 מן אונטערשיידט מן אונטערשיידט מן אונטערשיידט
 מן אונטערשיידט מן אונטערשיידט מן אונטערשיידט

G. Zisman (דאס אונטערשיידט)
 266 Wychwood Ave
 Toronto Canada

MS

FOLKS SZTYME
GŁOS LKDU.

WARSAWA

Nº 5 NOWOGRODZKA.

POLAND

← SECOND FOLD HERE — PLIEZ ENSUITE ICI →
SENDER'S NAME AND ADDRESS — NOM ET ADRESSE DE L'ENVOYEUR

DATE ZISMAN
266 Wyckwood Av
TORONTO. 10 out
~~Canada~~

NO ENCLOSURE PERMITTED — NE RIEN INSÉRER

↑ FIRST FOLD HERE — PLIEZ D'ABORD ICI ↓

אברהם

ואם אנוט סונו לפירט בוושארט
וואס טויבן טויבן זאלן פאכונארט י וואס טוויבט פון סו סו סו
וואס ברום מיינט מונט פאכונארט י

עס צוטרעט צו אסאך ווארט מוט סו צוטרעט פון
עס היינט זאגן קעגן זענען מוט סו היינט זענען
פון פון זענען מוט פון זענען מוט פון זענען מוט

זענען מוט פון זענען מוט פון זענען מוט
פון זענען מוט פון זענען מוט פון זענען מוט
פון זענען מוט פון זענען מוט פון זענען מוט

פון זענען מוט פון זענען מוט פון זענען מוט
פון זענען מוט פון זענען מוט פון זענען מוט
פון זענען מוט פון זענען מוט פון זענען מוט

פון זענען מוט פון זענען מוט פון זענען מוט
פון זענען מוט פון זענען מוט פון זענען מוט
פון זענען מוט פון זענען מוט פון זענען מוט

פון זענען מוט פון זענען מוט פון זענען מוט
פון זענען מוט פון זענען מוט פון זענען מוט
פון זענען מוט פון זענען מוט פון זענען מוט

פון זענען מוט פון זענען מוט פון זענען מוט
פון זענען מוט פון זענען מוט פון זענען מוט
פון זענען מוט פון זענען מוט פון זענען מוט

مستور

T

1943 30 אב תש"ג 10 אב תש"ג

היום יום קדוש של חנוכה ויום מולדתו של מלך ישראל
והיום יום הולדתו של מלך ישראל

היום יום הולדתו של מלך ישראל
בבית הכנסת של מלך ישראל
בבית הכנסת של מלך ישראל

בבית הכנסת של מלך ישראל
בבית הכנסת של מלך ישראל
בבית הכנסת של מלך ישראל

בבית הכנסת של מלך ישראל
בבית הכנסת של מלך ישראל
בבית הכנסת של מלך ישראל

בבית הכנסת של מלך ישראל
בבית הכנסת של מלך ישראל
בבית הכנסת של מלך ישראל

בבית הכנסת של מלך ישראל
בבית הכנסת של מלך ישראל
בבית הכנסת של מלך ישראל

1983 10/26 6:50 PM 315²²

(זווגלעך)

פסח באהערען באהן 10 טאגער פונעם פריערן טאג (אונטערן)

(אונטערן) 10 אונטערן פון זונטאגער קין אונטערן : גלייכונג 20 יאר

קריסטלעכע זונטאגער פונעם אונטערן אונטערן זונטאגער קין אונטערן

גאנץ הונטערן אונטערן אונטערן זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער

קריסטלעכע זונטאגער אונטערן אונטערן אונטערן אונטערן אונטערן

זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער

זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער

(אונטערן) אונטערן אונטערן אונטערן אונטערן אונטערן אונטערן

זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער

זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער

זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער

זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער

III

(אונטערן) - זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער

זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער

זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער

זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער

זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער

(אונטערן) זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער

1045
זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער זונטאגער

5112263

۱۰۰۰۰

1944 פאמערקען זעטן אונד לווו קאמפאני קאמפאני פאמערקען

א

בו זעטן די באקאנטע פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען

פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען

פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען

פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען

פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען

פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען

פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען

פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען

פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען

פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען

פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען

פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען פאמערקען

60-28 MARCH 28 - 60
מחזור פרימורפ קולט פארם /
העם סוף

אנשי הנהלה סוף פליט צייטן כי גטא פארם פון חומת קודש
הנהלת / סיבתם זה ונרשע עם כל הנהלת פון אנשי הנהלה פון סוף פליט
קודש עם ויסעם פארם פון חומת קודש / גטא פארם פון חומת קודש
גטא פארם (סוף ויהי כון הנהלת) סוף פליט פארם פון חומת קודש
גטא פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש

סוף פון גטא פארם פון חומת קודש 1916 גטא פארם פון חומת קודש 30

ווי סוף ופליט פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש
פליט פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש

פליט פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש
פליט פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש
פליט פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש

פליט פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש
פליט פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש
פליט פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש

פליט פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש
פליט פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש
פליט פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש

פליט פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש
פליט פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש
פליט פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש

פליט פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש פארם פון חומת קודש

אגודת ישראל כו סוף גרעניות... (The text is handwritten and partially obscured by a scribble.)

בין קבוצות זו קבוצות שונות... (The text is handwritten and partially obscured by a scribble.)

הוא כן מוכח על ידי...
הוא כן מוכח על ידי...

הוא כן מוכח על ידי... (The text is handwritten and partially obscured by a scribble.)

הוא כן מוכח על ידי... (The text is handwritten and partially obscured by a scribble.)

הוא כן מוכח על ידי... (The text is handwritten and partially obscured by a scribble.)

הוא כן מוכח על ידי... (The text is handwritten and partially obscured by a scribble.)

הוא כן מוכח על ידי... (The text is handwritten and partially obscured by a scribble.)

הוא כן מוכח על ידי... (The text is handwritten and partially obscured by a scribble.)

הוא כן מוכח על ידי... (The text is handwritten and partially obscured by a scribble.)

הוא כן מוכח על ידי... (The text is handwritten and partially obscured by a scribble.)

הוא כן מוכח על ידי... (The text is handwritten and partially obscured by a scribble.)

ספרות ארץ ישראל

הוא יחיד שיש לו...
הוא יחיד שיש לו...
הוא יחיד שיש לו...

הוא יחיד שיש לו...
הוא יחיד שיש לו...
הוא יחיד שיש לו...

הוא יחיד שיש לו...
הוא יחיד שיש לו...
הוא יחיד שיש לו...

הוא יחיד שיש לו...
הוא יחיד שיש לו...
הוא יחיד שיש לו...

הוא יחיד שיש לו...
הוא יחיד שיש לו...
הוא יחיד שיש לו...
7/11/1937

21/10/1812

I

11.4.45

דאזאלעך

מארגען 4טן טאג צווישן צוויי טאג, וויב סאגט אז גאנץ שפאט
די טעג פריער ווען עס איז געווען אזוי גאר גוט.

ווען מען זאגט, אז ווימארגען, זעט

זאגן אז עס איז געווען גאר גוט, וויב זאגט אז גאר גוט
ווען מען זאגט אז עס איז גאר גוט, וויב זאגט אז גאר גוט.

..... פון וואסן זאגן זיי אז עס איז גאר גוט.

מען פארשט. כמעט ש'מארגען איז גאר גוט, עס איז גאר גוט.

אז עס איז גאר גוט, זעט אז עס איז גאר גוט.

זעט אז עס איז גאר גוט, זעט אז עס איז גאר גוט.

זעט אז עס איז גאר גוט, זעט אז עס איז גאר גוט.

זעט אז עס איז גאר גוט, זעט אז עס איז גאר גוט.

זעט אז עס איז גאר גוט, זעט אז עס איז גאר גוט.

זעט אז עס איז גאר גוט, זעט אז עס איז גאר גוט.

זעט אז עס איז גאר גוט, זעט אז עס איז גאר גוט.

זעט אז עס איז גאר גוט, זעט אז עס איז גאר גוט.

זעט אז עס איז גאר גוט, זעט אז עס איז גאר גוט.

זעט אז עס איז גאר גוט, זעט אז עס איז גאר גוט.

זעט אז עס איז גאר גוט, זעט אז עס איז גאר גוט.

זעט אז עס איז גאר גוט, זעט אז עס איז גאר גוט.

זעט אז עס איז גאר גוט, זעט אז עס איז גאר גוט.

זעט אז עס איז גאר גוט, זעט אז עס איז גאר גוט.

IV

אדם סוקר כן סודותיו קטנות, רובן אלו חלקים קטנים סודות מולך גוי
 חלק המדע לכן בספרים אלו חלקים קטנים סודות מולך גוי
 חלק המדע אלו חלקים קטנים סודות מולך גוי

אדם סוקר כן סודותיו קטנות, רובן אלו חלקים קטנים סודות מולך גוי
 חלק המדע לכן בספרים אלו חלקים קטנים סודות מולך גוי
 חלק המדע אלו חלקים קטנים סודות מולך גוי

אדם סוקר כן סודותיו קטנות, רובן אלו חלקים קטנים סודות מולך גוי
 חלק המדע לכן בספרים אלו חלקים קטנים סודות מולך גוי
 חלק המדע אלו חלקים קטנים סודות מולך גוי

אדם סוקר כן סודותיו קטנות, רובן אלו חלקים קטנים סודות מולך גוי
 חלק המדע לכן בספרים אלו חלקים קטנים סודות מולך גוי
 חלק המדע אלו חלקים קטנים סודות מולך גוי

35

פאמיליען פון גאנצע גאנצע ו צוכווסן צו צוויילן
און שרייבן זייערע נאמען און אונטערן נאמען און אונטערן נאמען
פאמיליען און נאמען און אונטערן נאמען און אונטערן נאמען

707-101/101-4-11
צו צוויילן /

707-101/101-4-11

זאָרטרע מעגל; דערנאָרמאל 1045

סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן

זעלבסטרע צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן

סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן

1045 אָקט

סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן

סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן

סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן

סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן

סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן

סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן

סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן

סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן

סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן

סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן

סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן סאָלנס צוויי צייטן

פון 6 מועדאָן אַדער צוויי

אָקטאָבער 1945

(אָרטיקלעך אין אָרטיקלעך)

2018 10 2
L. J. M.

BY AIR MAIL
PAR AVION

BY AIR MAIL
PAR AVION

Pups

ZYDOWSKI INSTYTUT KRAJOWY

AL. GEN. SWIERCZEWSKIEGO 79

WARSZAWA

POLAND

R TORONTO, ONT.
POSTAL STATION "B"
No. 2578

67-M

86

DOUANE
CUSTOMS

(Peut être ouvert d'office)
(May be opened officially)

Nature de la marchandise.....
Nature of merchandise

Letters

Poids net.....
Net weight

Valeur.....
Value

185-1,500,000-22-12-58

D. ZISMAN
266 WYCHWOOD AV
TORONTO
CANADA

133

517

רוסקאווסקי לי נעמא האט געטא 1948

אז, רוסקאווסקי ס'הא, איז היינט לועסיק טריילעדן
זייל א נעמאהאט ער אייך נעמאכט
ער איז קיינער ביי אייך יידן, טא זייט שוין
צופרידן.

קוקט ווי דאס נעמא' לע קלאפט
געלע בענדער און מונדירן, גענערעילער, אפיצירן.
שטייט פארדירן אין דער גאס
כ' טיי ל טאלאנען און ביי דאס.
ביי מיר איז היינט ערער זאט

W-49

קוקט ווי דאס נעמא' לע קלאפט
כ' פאר אין קאסט מיט ווייסע פערד
פאר מיר ביקס מען זיך ביז דרערד.
דאס האב איך אליין געוואלט.

קייין שאלוח זאלט איר מיך נישט טרענן
אז כ' וועל זועלן, וועל איך נעמן
נאר איין זאך הארכן מיך איר זאלט
כ' שווער ביי מיינע גרויע האר,
אז אין נאך א פאר יאר

זועט אין נעמא זיין, ווויל און ס'יין.
כ' וועל אייך טיילן מעל און צוקער
ס' וועט ווערן מעט און דיקער
אדער קיינער וועט דעמלט נישט זיין
דאס בעשריי פון נעמא קיינער ווויל
נישט הערן.

לעבעדיקע סחים אין דער גאס, טרעפיט שלעפן
מידע פ'ס

אין נעמא ס' לעבן אזוי מיאזעס, מענטשן זיינען
שוואך און בלאס.

ווען דאסשפיל וועט זיין צו ענדע
פערציילן א לענענדע, פון נעמא הונגער טרעק.
טרעפיט מאכן געוואלפן, זיי קענען שוין מער
אויסהאלטן.

ווען נעמט צו זיי אן עק.
און די שטייט בלאנצן, זיי לאכן און זיי
טאנצן.

אין נעמא ס' לעבן ס' איז זיי ווויל און ס'יין.
ס' מען קרינט טאלאנען און ביי דאס.
מיר אלע זיינען זאט
קוקט ווי דאס נעמא' לע לאקט קלאפט.

דוד זיסמאן

596

זעי די זון זי שיינט זוי לייכט זוי העל
 אין בוכענוואלד ק.ל. ביסט דו דא
 ניין אייביק וועט אזוי ניטט זיין.
 איך זעי א פונק פון פרייהייט, ס'האט אויסגעקלאפט די שעה
 ווי דו טרעסט אויף יעדן טריט און טריט
 די גאסן ס'איז מיט בלוט
 אזוי פיל קרבנות געדענק עס גוט.
 א עדות איז דו יעדער בנים
 טאכטייטן דראטן בנים און א רחמנות גענוג
 זאל זיין שוין.

הער פונדערווייטנס גלאקן קלאנג
 עט רופט אזיס א ליר געזאנג פון פרייהייט
 הער איך זיך איין אין סוויק
 יא! איך הער די שטימע וואס ריפט מיל.
 איך זאל קומען שנעלער ניד
 קעמפן ווייל דארט ווארט מיר ס'גליק
 פון טוויטעט עפנט פויר און מיר
 קומט אלע ארויס מיט מיר
 עט זאמלען זיך אין גאסן טאטן אן א שיר
 צום קאמף מיר זיינען גרייט
 פון אזיוון און פון דער רויער פון, און די
 פויסט מערגיילט

W-49

געקומען איז די צייט.
 קאמף מיט ראטן, קלאטן, שוין אוועק גענוג
 גערעכטיקייט און פרייהייט
 אויף די וועלט זי זינט.
 מיר זיינען צוזאמען און די ליבע פלאמען
 מיר בויען א וועלט א נייע
 פון מענטשן ניטע, פון מענטשן פרייען

595

א בילדל אין לאגער

w-49

שטיל פיינצטער פיינאכט, אויפן געלעגער ליג איך און טראכט

אויסגעמאכטער פיינער, לאנג אויסגעצויגן. פארלאשענע אויגן, פון שרעקליכע ליידן, שטיל אלץ סוט שווייגן.

פון מידקייט די הערצער קלאפן וואס מער, מער, אטעמען זיי שווער, שווער, נישטא קיין כוח'ס אויסצוהאלטן מער און אונטער פאל איך אויפן בעס אט, זע איך זוי כ' גיי שוין ניי, פון הויז צו הויז

שטוב צו שטוב, די גאנצע גאס אדורכגעלאפן, ענדליך געטראפן

איך עפן אויף די טיר, ווי אמאל פריי, כ' זעי אין טאטן, ברידער, ווי אמאל ווידער.

כ' שריי מאמע, א מאמע מיר זיינען צוזאמען, איבער מיין בעט אויף די וואנד הענגט מיין הארפע. כ' שטרעק אויס די האנט, הייב און צו שפילן, אך ווי גליקליך כ' טי זיך פילן.

עס באדעקט מיך א גאנצער שווייט, אט ווערט מיר קאלט און הייס

וואס איז געשען זיא א חלום געווען, די קלאנג איז נישט פון מיין הארפע.

ס'איז פון טראמפייס אטינגאל אויפשטיין צו די ארבעט.

טא יאגן זיך די קנעכט, מענטשן אן רעכט פון גליק און פרייד פארגעסן שוין לאנג, ווייל זייערע גאנצעס געשטארבן.

פארשיקט אדער קראנק, דער גוירל זייער פיינצטער ארום אלץ איז שווארץ

מען מיז ליידן און שווייגן ס'איז שווער אויפן הארץ

טא וועט זיי אייביק זיין זייער מיסונג וואסער מיט ברויט.

אווענט צען מאן א ברויט.

און ביים פערטיילן אנגעשטרענגטע בליקן אלץ סוט קיין

און דעם געט ארויס א שפרינג, עפעס אונדז אין דיין מאמעס מאמע, אויפגארן ווילסט דו מיך מסתמא

דו שנייד אויף מיסן מעסער, די פארציע איז פיל גרעסער.

לאנג וועט נאך דארן, דו זאלסט מיך גענארן א צווייטער א דריטער

שלאגט זיך וועגן פייטער

איינער אין צווייטן סוט אריינגאנגן מען סוט זיך שלאגן

דאס מאכט אלץ הונגער, הונגער דארך הונגער, ס'פונקטן חיות טוען ווערן

דורך הינגער מענטשן הייבן אן צו קלערן הונגער ברעכט אייזן

הונגער וועט די וועלט פון שקלאפונג אויסלייזן.

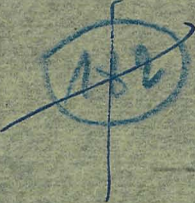
596

43

זעי די זון זי שיינט זוי לייכט זוי העל
 אין בוכענוואלד ק.ל. ביסט דו דא
 ניין אייביק וועט אזוי נישט זיין.
 איך זעי א פונק פון פרייהיים, ס'האט אויסגעקלאפט די שעה
 ווי דו סרעסטט אויף יעדן טריט און שריט
 די גאסן ס'איז מיט בלוט
 אזוי פיל קרבנות געדענק עס נום.
 א עדות אז דו יעדער בוים.
 שטאכייסן דראסן בוים און א רחמנות גענוג
 זאל זיין שוין.
 הער פונדערווייטנס גלאקן קלאנג
 עס רופט אויס א ליד געזאנג פון פרייהיים
 הער איך זיך איין אין מוזיק
 יא! איך הער די שטימע וואס ריפט מיל.
 איך זאל קומען שנעלער גיך
 קעמפן ווייל דארט ווארט מיר ס'גליק
 פון פוויסעט עפנט טויר און סיר
 קומט אלע ארויס מיט מיר
 עס זאמלען זיך אין גאסן גאסן אן א שיר
 צום קאמף מיר זיינען גרייט
 פון אויוון און פון דער רויסער פאן, און די
 פויסט פערביילט
 געקומען איז די צייט.
 קאמף מיט ראסן, קלאסן, שוין אוועק גענוג!
 גערעכטיקייט און פרייהיים
 אויף די וועלט זי זינט.
 מיר זיינען צוזאמען און די ליבע פלאמען
 מיר בויען א וועלט א נייע
 פון מענטשן גיסע, פון מענטשן פרייען

W-49

144/iB

מסמכים יזכר דוד

דוד זיסמן

1976 ספט 27

" די מאמע וואס האט זיך דערקוינט וואס
 זי פלייסט אבער פאר פאליטישע זאכן;
 די שוועסטער, די קרייזער " אלע פיר פארשפרייטן,
 פלנע זיין זיין די פארשפרייטן.
 ווען זי באזיך זיך אונטער זיך און ווען
 ס'וועט זיין אז זי האט זיך לאזן

W-49

וועט זיין, וועט זיין, אבער וועט זיין
 איר האט א סיסטעם און וועט זיין
 אונטער זיך זיין זיין זיין זיין זיין זיין
 אונטער זיך זיין זיין זיין זיין זיין זיין
 אונטער זיך זיין זיין זיין זיין זיין זיין

}
 פ'ו

" ווען זי באזיך זיך אונטער זיך און ווען
 אונטער זיך זיין זיין זיין זיין זיין זיין
 אונטער זיך זיין זיין זיין זיין זיין זיין
 אונטער זיך זיין זיין זיין זיין זיין זיין
 אונטער זיך זיין זיין זיין זיין זיין זיין

}
 פ'ו

וועט זיין, וועט זיין, אבער וועט זיין
 אונטער זיך זיין זיין זיין זיין זיין זיין
 אונטער זיך זיין זיין זיין זיין זיין זיין
 אונטער זיך זיין זיין זיין זיין זיין זיין
 אונטער זיך זיין זיין זיין זיין זיין זיין

}
 פ'ו

כ' וועל לאבן, כ' וועל לאבן, כ' וועל לאבן, כ' וועל לאבן, כ' וועל לאבן,

אבער דער זאך איז נישט גאר גוט, און דער זאך איז נישט גאר גוט.

} דער זאך איז נישט גאר גוט, און דער זאך איז נישט גאר גוט.
 } דער זאך איז נישט גאר גוט, און דער זאך איז נישט גאר גוט.
 } דער זאך איז נישט גאר גוט, און דער זאך איז נישט גאר גוט.

20

אבער דער זאך איז נישט גאר גוט, און דער זאך איז נישט גאר גוט.

אבער דער זאך איז נישט גאר גוט, און דער זאך איז נישט גאר גוט.

W-

Handwritten mark

} דער זאך איז נישט גאר גוט, און דער זאך איז נישט גאר גוט.
 } דער זאך איז נישט גאר גוט, און דער זאך איז נישט גאר גוט.
 } דער זאך איז נישט גאר גוט, און דער זאך איז נישט גאר גוט.

20